de Panorama

Rebellenclub

WEEKBLAD VOOR DE JEUGD

TWEEDE JAARGANG
No 36 — 7 SEPTEMBER 1951

„TJONGE, TJONGE, FIKKIE, HOE KRIJGEN WE DIE SOM TOCH KLAAR?!"

De BARBIER van Sittard

De trein naar Sittard hobbelde over de rails. Onder de mensen, die er mee naar het zuiden reisden, was ook de twaalfjarige Hans Polder, die voor het eerst in zijn leven alleen op stap mocht. Zijn vader had hem in Den Bosch op de trein gezet, en Hans wist heel goed, dat hij pas in Sittard moest uitstappen, waar tante Truus hem zou opwachten.

Het was in de grote vacantie en tante Truus en oom Ben hadden aan de ouders van Hans een briefje geschreven, om te vragen, of hij zin had een weekje in Zuid-Limburg te komen logeren.

Nou, daar had Hans wel oren naar. Hij had trouwens een goed rapport en zijn vader had hem al eens eerder beloofd, dat hij in de vacantie uit logeren zou mogen gaan.

En nu zat hij dan al in de trein. Naast hem op de grond stond een klein koffertje, waarin zijn kleren lagen en een doos met lekkere snoepjes voor oom en tante.

Dat waren nog eens echt aardige mensen, dacht Hans en hij beloofde, dat hij die week goed zou oppassen.

Tegenover hem in de trein zat een vriendelijke oude heer, die juist de krant gelezen had en nu een praatje wilde maken.

„Je gaat zeker logeren, hè?" vroeg hij.

„Jawel, mijnheer," zei Hans.

„En waar gaat de reis heen?"

Hans vertelde, dat hij naar tante Truus en oom Ben ging in Sittard, in de Klinkerstraat.

„O, maar dat zijn beste mensen," zei de oude heer.

„Kent u ze dan?" vroeg Hans.

„Nou en of ik ze ken. Ik heb vroeger met je oom op school gezeten. Toen woonde ikzelf nog in Sittard. Je oom is toch barbier, niet?"

„Ja, mijnheer," zei Hans en toen vertelde de vriendelijke heer nog, dat hij oom Ben in geen jaren meer gezien had, omdat hij nu in Amsterdam woonde.

„Gaat u ook logeren?" vroeg Hans.

„Nee," zei de heer, „daar heb ik geen tijd voor. Ik moet voor zaken in Sittard zijn. Maar als ik even tijd heb, ga ik toch nog een paar oude vrienden opzoeken."

Zo praatten die twee nog een tijdje door en voordat zij het wisten, stond de trein op het station van Sittard.

Hans nam beleefd afscheid van zijn reisgenoot en beloofde, dat hij oom Ben de groeten van hem zou doen.

Maar toen hij uit de trein stapte en de heer al verdwenen was, herinnerde hij zich opeens, dat hij niet wist hoe die man heette.

Terwijl hij hierover stond te denken, voelde hij plotseling een hand op zijn schouder. Vlug keek hij om. Daar stond tante Truus. Ze zei dat hij welkom was en gaf hem een dikke zoen. Samen verlieten zij het perron en een kwartier later waren ze al in de Klinkerstraat.

Oom Ben, die juist een klant stond te scheren, legde de kwast even neer en begroette zijn kleine neef. Hans gaf hem een stevige hand en toen oom weer verder scheerde, ging hij met tante Truus naar de achterkamer.

Daar kreeg hij al direct een glas limonade en een stuk koek, om wat bij te komen van de lange reis.

Al gauw had Hans Polder het in Sittard best naar zijn zin. Oom en tante deden alles om het hem zo prettig mogelijk te maken.

Dikwijls zat Hans in de winkel en keek, hoe oom Ben zijn klanten knipte en scheerde. Dat vond hij nog eens leuk werk en hij nam zich voor, later ook barbier te worden.

Op een middag was tante Truus boodschappen doen en Hans zat bij zijn oom in de zaak. Op dat ogenblik had de barbier niets te doen en daarom zei hij: „Wacht, ik moet nog even naar mijnheer Droog. Kun jij even op de zaak passen, Hans?"

„Natuurlijk, oom," zei hij.

„Prachtig, jongen. Maar kom nergens aan en als er klanten komen, zeg je maar dat de baas over een paar minuten terug is."

Oom Ben zette zijn hoed op en ging de winkel uit. Nu was Hans helemaal alleen en hij ging wat lezen in het boek, dat tante hem cadeau had gedaan.

Toen hij net een bladzijde afgelezen had, ging plotseling de deur open.

Ha, oom is terug, dacht Hans, maar toen hij opkeek, zag hij dat het een vreemde heer was.

„Kan ik even geschoren worden, jongeman?" vroeg hij.

Hans vertelde, dat de baas even een boodschap moest doen en dat hij zo terug kon zijn.

„Ja, maar ik heb haast. Ik moet dadelijk met de trein mee. Kun jij me niet alvast inzepen?"

„Dat heb ik nog nooit gedaan, mijnheer en ik mag nergens aankomen," zei Hans.

„Ach, dat is helemaal niet moeilijk. Ik zal het wel met de baas in orde maken. Hoe heet je?"

„Hans Polder, mijnheer."

„Vooruit, Hans Polder, de barbier van Sittard gaat aan het werk," riep de man lachend en hij pakte de zeep, een kwast en een kommetje water.

Toen ging hij languit in de scheerstoel liggen en zei: „Nou, mannetje, je doet je best maar."

Hans dacht eventjes na. Hij vond het toch wel prachtig, dat hij nu eens echt mocht scheren en oom Ben zou het misschien niet zo erg vinden. Als hij het niet deed, zou de klant misschien weglopen en nooit meer terugkomen.

Voorzichtig wreef hij met de natte kwast over de zeep en zette deze toen op het gezicht van de man.

„Hé, kereltje, ik hoef het niet te eten," riep deze, toen Hans per ongeluk de kwast bijna in zijn mond stak.

Al vlug had Hans de smaak te pakken. Hij zeepte zo lekker in, dat de spatten zeep in het rond vlogen en de man in de stoel schudde met zijn buik van het lachen.

Wie zou het zijn, dacht Hans en hij besloot naar zijn naam te vragen.

„Ik ben de burgemeester van Sittard," zei de man lachend.

Hans schrok ontzettend. De burgemeester moest wel een goede klant van oom zijn en dat die juist nú moest komen.

„Heel erg goed doe je het nog niet," zei de heer opeens, toen Hans de zeep in zijn ogen smeerde.

„Hou op, schei uit, m'n ogen steken van de zeep, ik kan niks meer zien," riep de burgemeester plotseling opgewonden en hij stond op en veegde met een doekje over zijn gezicht.

Hans wist geen raad en begon bijna van angst te huilen.

Gelukkig kwam juist oom Ben binnen. Hij had door het raam al gezien, wat er aan de hand was en schrok van 't gezicht, dat onder de zeep zat.

„Neemt u me niet kwalijk, mijnheer," zei oom Ben, maar de man riep: „Wie ben u eigenlijk, ik kan geen steek zien."

„Ik ben de baas. Wie bent u als ik vragen mag?"

„Het is de burgemeester van Sittard," zei Hans benauwd. Oom Ben schrok verschrikkelijk, haalde vlug warm water en een handdoek en begon het gezicht schoon te maken.

Toen hij eindelijk klaar was, begon hij opeens hard te lachen. De man in de stoel lachte mee en zij sloegen elkaar op de schouders. Hans stond er met een beteuterd gezicht naar te kijken. Hij snapte er niets meer van.

„Ken jij me niet meer," vroeg de heer aan Hans.

„Nee," zei Hans.

„Nou, dan zal ik het je maar zeggen. Ik ben niet de burgemeester van Sittard, maar 'n vriend van je oom."

„O, maar dan heb ik u in de trein gezien," riep Hans verheugd, want hij begreep, dat het nu niet zo erg zou zijn.

„Juist," zei de vriendelijke heer en hij vertelde oom Ben, dat hij de jongen op reis ontmoet had.

„Het is een flinke neef, hoor," zei hij glimlachend. „Hij kan alleen reizen en bijna al kappertje spelen. Dat wordt nog wel eens een handige barbier!"

ZO TERLOOPS

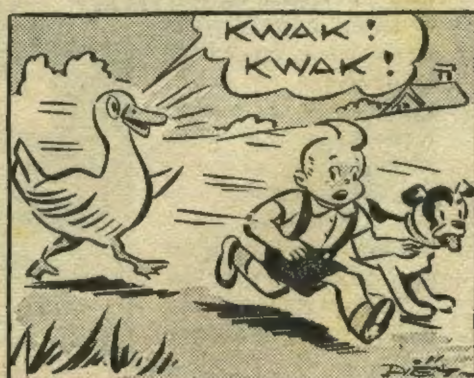

Sodawater bevat geen soda. Het is een kunstmatig mineraalwater, gemaakt van droog koolzuur natron in zuiver drinkwater opgelost. Het heeft zijn naam te danken aan het feit dat men in Amerika, ruim honderddertig jaar geleden bij de bereiding ook soda gebruikte.

UIT DE LUIERJAREN VAN SJORS

"de Rovers"

In een kring op houten stoelen
Zat het achttal bij elkaar.
Aan de stemming kon je voelen:
Nee, zij vreesden geen gevaar.

Hoofdman Kees begon te spreken,
Met zijn hoofd een beetje schuin:
„Mannen," zei hij, „op mijn teken
Sluipen we in Heinsen's tuin.

Dolf en Han schudden de bomen,
Maar maakt niet te veel kabaal.
En als soms de boer mocht komen,
Gaan we allen aan de haal.

Joop en Tom en jullie drieën
Rapen vlug de appels op;
Kruipt geruisloos op je knieën
En dan, huistoe, in galop."

En na afloop der bevelen
Ging de bende flink en stoer,
Om de appelen te stelen,
Naar de boomgaard van de boer.

Toen ze bij diens woning kwamen,
Zei de hoofdman: „Mannen, kom,
Nergens iemand voor de ramen.
Ha, wat is die Heinsen dom."

Maar plots durfde niemand verder,
Want daar zag men Heinsen's hond,
Een reusachtig grote herder,
Die recht voor de staldeur stond.

Snel nam ieder toen de benen,
Voortgedreven door de angst.
Hoofdman Kees was al verdwenen,
Want zijn benen waren 't langst.

M. K.

LEERRIJKE LESSEN

DE RAAF EN DE ZWANEN

Een zwarte raaf had het eens in zijn ravenkop gezet zo wit te worden als een van die mooie zwanen, die hij elke dag zag drijven op het water.

Dat moet heus niet zo moeilijk zijn, dacht de domme raaf, het kan alleen maar een kwestie zijn van veel wassen en niet te veel eten. Dan moet het vanzelf komen.

Hij had tot nog toe altijd geleefd als 'n echte raaf, maar nu begon hij het anders aan te leggen. Hij wiekte niet langer over de velden en over de akkers, maar hij zocht de rivieren op en de brede meren, om zich te spiegelen in het heldere water en elke dag vast te stellen of hij nog niet wat witter begon te worden. De andere vogels lachten hem uit, maar daar gaf de raaf niets om.

't Is allemaal afgunst, dacht de raaf, ze kunnen niet velen, dat ik al wit begin te worden, en wanneer ze zien dat ik al op een zwaan begin te lijken, zullen ze nog barsten van nijd.

Arme raaf. Het geploeter in het water, het vasten, het hielp hem geen zier, want hij werd hoe langer hoe magerder en zwakker, en op zekere dag kwam het zóver, dat hij niet eens meer op zijn poten kon staan, in het water tuimelde en jammerlijk verdronk.

Dat komt er natuurlijk van wanneer je dingen wilt hebben, die helemaal niet geschikt zijn voor je en je niet liggen. Wanneer je van de natuur geen vleugels hebt meegekregen, moet je niet van een hoge toren springen in de hoop, dat je armen je wel zullen dragen. Klein Jantje kan even groot en goed werk verrichten als groot Pietje, wanneer klein Jantje in zijn eigen schoentjes blijft tippelen en niet met alle geweld wil in die van groot Pietje, die hem niet passen.

ONZE WONDERE WERELD

OOK DIEREN ZIJN OP HUN HOEDE

ELK DIER HEEFT ZIJN EIGEN MANIER OM UIT TE KIJKEN NAAR DE GEVAREN, DIE HEM OF DE ZIJNEN BEDREIGEN.

DEZE FLUITER OF MARMOT VAN DE YUKON-RIVIER HEEFT EEN GROTE VIJAND IN DE GOUDEN AREND. DAAROM GRAAFT HIJ OVERAL HOLEN EN ZODRA ER GEVAAR IS, GAAT ZIJN "SIRENE".

DE VLIEGENDE TIJGER IS KLEINER DAN EEN ROODBORSTJE, MAAR STORMT ONBEVREESD LOS OP ELKE VIJAND, ZODAT HIJ ZELFS EEN AREND OP DE VLUCHT DRIJFT.

DE WATERHEKS OF AMERIKAANSE FUUT IS EEN PRIMA ZWEMSTER. BIJ GEVAAR BLIJFT ALLEEN DE SNAVEL EN DE OGEN BOVEN. ZIJ LEGT HAAR EIEREN IN EEN VERANKERD NEST

DE WATERTOR KAN NAAR BENEDEN SCHIETEN ALS EEN ONDERZEEËR EN STOPT ONDER ELK SCHILD EEN LUCHTBELLETJE. ZO KAN HIJ LANG BENEDEN BLIJVEN.

DE AMERIKAANSE HOUTSNIP CAMUFLEERT ZICH UITSTEKEND. WORDT HET GEVAAR TE GROOT DAN SCHIET ZIJ DE LUCHT IN MET EEN KLEINTJE IN HAAR SNAVEL. ALS HET KAN, BRENGT ZE OOK DE ANDERE KLEINTJES WEG.

DE BUIDELRAT ZORGT OOK VOOR VOLDOENDE GATEN EN GANGEN. ZIJ HOORT BOVENDIEN ZEER SCHERP. EEN PRAIRIEWOLF OF SLANG ZAL HAAR NIET GEMAKKELIJK VERRASSEN.

INEKE'S DROOM

★

Het gebeurde op een prachtige, stralende dag in Juli. Veel kinderen waren met vader of moeder uit wandelen, want het was Zaterdagmiddag.

Eén kindje was er dat helemaal alleen ging wandelen. De moeder van dat kindje lag in het ziekenhuis. Ineke, zo heette het meisje, wilde moesje zo dolgraag 'n paar bloemetjes brengen. Maar ze had geen geld om ze te kopen. En nu had zij een mooi plannetje bedacht.

Wanneer zij heel hard doorstapte, kwam ze vast en zeker aan een wei waar heel véél bloemen stonden. Er waren boterbloemen en meizoentjes en vast ook grote margrieten. Ineke had al heel ver gelopen toen ze die grote wei vol bloemen zag. Wat een prachtige bloemen waren dat! Ineke plukte een grote ruiker. Zó groot, dat ze hem bijna niet meer dragen kon. Daar zou moeder vast heel blij mee zijn!

Met haar beide armen vol bloemen ging Ineke in het gras liggen om even uit te rusten. Ze was ook zó erg moe geworden! Haar oogjes vielen langzaam toe en toen hoorde Ineke de bloempjes onder elkaar praten. Wat een fijne stemmetjes hadden ze toch! Ze vroegen, waarom Ineke zoveel bloemen was komen plukken. Ineke vertelde van haar zieke moesje in het ziekenhuis. Toen riepen de bloempjes: „Neem mij ook mee. Ik wil je moeder ook een plezier doen. Mij zal ze heus mooi vinden."

Maar er was een mooie, grote margriet, die volstrekt niet geplukt wilde worden. „Ik ben veel te mooi, om in een ziekenhuis te verdorren," zei ze. En zij rekte haar gele kopje en draaide haar witte bloemenrokje naar de zon. Zij was mooi, dat was waar; maar moest ze daarom zo verwaand zijn? „Kijk eens naar mij," zei ze; „ben ik niet de mooiste van jullie allemaal?"

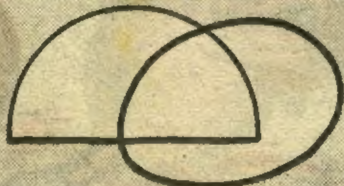

Terwijl ze dit zei, gebeurde het. Een grote man kwam door de wei gelopen. Hij keek helemaal niet waar hij trapte en zette zijn voet pardoes op de verwaande margriet. „Au, au!" riep ze nog, maar lag toen al platgetrapt op de grond. Ineke had toch medelijden met haar en wilde ze juist oprichten, toen zij werd opgetild en wakker schrok in vaders sterke armen. Waar was nu de grote margriet? Ineke zag haar nergens. Ze moest het wel gedroomd hebben.

Vader was eerst een beetje boos, omdat Ineke zover was weggegaan. Maar toen hij hoorde voor wie zijn meisje al die bloemen had geplukt, was hij toch ook wel blij.

Vlug werd Ineke achter op de fiets gezet en samen reden zij naar moesje in het ziekenhuis. Dat moeder blij was met zulk een fijne bos bloemen, kun je je zeker wel voorstellen.

HOE TEKEN IK EEN WALVIS?

Edward en George; Victoria en Elisabeth

WAT ZEGT MIJN NAAM?

Koningin Victoria

De broer van Truus was marconist op een passagiersvliegtuig en al heel wat keertjes was hij op en neer naar Londen geweest. Daar hij wist, dat zijn zusje foto's van vorstenfamilies verzamelde, had hij haar al aan heel wat exemplaren voor haar verzameling geholpen. Meest waren het Georges, Edwards en Elisabeths, die hij voor haar meebracht. Maar nu was er ook een Victoria bij, het portret van een vorstin, die vierenzestig jaar lang, van 1837 tot 1901, over Engeland geregeerd had, en naar wie de negentiende eeuw als het Victoriaanse tijdperk wordt aangeduid.

De namenkwartiertjes hadden Truus al in staat gesteld, bij menig portret van koning of koningin, prins of prinses ook de betekenis van de naam te plaatsen. En zo had ze dadelijk bij Elisabeth geschreven: de aan God toegewijde. Ook van de drie overige namen zou meester Dierx de betekenis wel weten.

„Edward," aldus meester, „kan een afleiding zijn van Edelward; het is dan afkomstig van het Oudgermaanse Athalwart en betekent: edele beschermer; maar het kan ook afkomstig zijn van een stam, die werk, arbeid betekent en de betekenis is dan: bewaker, beschermer van de arbeid.

George, Georgius is een Grieks woord met de betekenis: akkerman. Wij hebben aan deze naam onder meer de afkortingen Sjors, Joris, Goris, Jurriaan en Jurgen te danken, die dus alle landbouwer, akkerman betekenen. Jurgen vormde de bekende familienaam Jurgens: zoon van Jurgen.

Victoria tenslotte is een Latijns woord en betekent: overwinning. De naam Victor: overwinnaar, treffen we bij verschillende Italiaanse koningen aan, zoals bij Victor Emmanuel II en Victor Emmanuel III. De laatste deed na de jongste wereldoorlog afstand van de Italiaanse troon."

UIT HET LEVEN ONZER VOOROUDERS

Jacob van Campen

Ja, jullie hebben die naam al meer gehoord. Denk maar eens aan het paleis op de Dam te Amsterdam.

Deze schilder-bouwmeester werd op 2 Februari 1595 te Haarlem geboren, maar hij trok op jeugdige leeftijd al spoedig naar het zonnige land, dat alle kunstenaars tot zich trekt: Italië. Daar wilde hij zich grondig bekwamen in de bouwkunst. Hij bereikte ook zijn doel, want het duurde niet lang of de opdrachten stroomden van alle kanten toe. Vrij spoedig verrezen: het gebouw op de Keizersgracht, tegenover de Westermarkt te Amsterdam, het Mauritshuis in Den Haag, nieuwe kerken, totdat hij in 1640 opdracht kreeg voor de bouw van een nieuw stadhuis te Amsterdam. Weten jullie nog, op hoeveel palen dat werd gebouwd? 13659 stuks. Makkelijk te onthouden. In het midden zoveel dagen als er in een jaar zijn. Er vóór een 1 en er achter een 9. Van Campen leidde de bouw tot in 1654, maar het paleis kwam eerst gereed in 1665. Hij werd rijkelijk met aardse goederen gezegend en onze grote dichter Vondel noemde hem: de bouwheer van de vorsten. Hij was anderzijds in zekere zin ook een vorst onder de bouwheren. Hij bezat een heerlijk landgoed, de Randenbroek, bij Amersfoort en daar stierf hij op 13 September 1657 en werd begraven in de Sint-Joriskerk te Amersfoort, waar men ook een monument te zijner eer en gedachtenis oprichtte.

Het opperhoofd van Kokoseiland wil Vonkje niet laten weggaan voor de grote feesten gehouden zijn. Maar Jantha verklaart, dat ze zonder Vonkje niet terug kunnen gaan.

1 „Vonkje moet met ons mee!" verklaart Jantha onbeschroomd aan het opperhoofd. Deze vertelt dan aan de meisjes, dat hij het zo geschikt heeft, dat de feesten geëindigd zullen zijn voor het schip weer wegvaart.

2 De meisjes brengen enkele prettige uren aan het hof van het opperhoofd door en als Vonkje haar dans beeindigd heeft, wordt ze door een van de meisjes van het eiland met bloemen gekroond. „Nu gij bleekgezicht-prinsesje," zegt ze.

3 Het wordt nu werkelijk hoog tijd voor de vriendinnetjes om naar hun schip terug te keren. Als afscheid overhandigt het opperhoofd aan Jantha en Lola een mooie broche en aan Vonkje een armband.

4 Daarna beveelt hij aan een van zijn bedienden de meisjes naar het schip terug te roeien. Een mooi beschilderd bootje komt voor en de meisjes danken het opperhoofd. Ze zijn er zeker van, dat ze nu op tijd op het schip zullen zijn.

5 Ze zijn reeds niet ver meer van het schip, als de bediende een hevig lawaai in de lucht hoort. „Oei, oei!" roept hij uit. „Grote roofvogel! Ik teruggaan!" Ondanks het smeken van de meisjes is hij niet te bewegen verder te gaan.

6 Als het vliegtuig naderbij komt, wordt hij zelfs zo bang, dat hij van de boot in het water duikt. Gelukkig herkent Vonkje in de vliegtuigbestuurder Jackie, die weldra naast hun bootje neerstrijkt.

7 Hij helpt de meisjes aan boord van zijn watervliegtuig, maar tot haar schrik ziet Vonkje, dat de plezierboot zonder hen wegvaart. „Wat zal juffrouw Barry wel zeggen," zucht Jantha. „Ze zal zeker boos zijn."

OMIR EN DE BETOVERDE VAAS.

Omir de pottenbakker was een kunstenaar in zijn vak. De kannen en vazen, die hij maakte, waren altijd veel mooier dan die van de andere pottenbakkers uit de stad. Dat kwam omdat Omir plezier in zijn werk had.

De mensen wisten dat wel. Ze kochten hun aardewerk altijd het liefst bij hem. Omir had het daarom altijd erg druk. Van de morgen tot de avond zat hij achter zijn draaischijf zijn kannen te vormen. Maar nu moet je vooral niet denken, dat Omir veel geld verdiende. O nee, De mensen, die bij hem kochten, waren maar arm en konden niet veel betalen. En daarom verdiende onze pottenbakker maar net genoeg om van te leven. Maar Omir vond dat voldoende en hij was dan ook erg tevreden.

Op een dag, toen hij weer heel de dag in zijn warme werkplaats bezig was geweest, maakte hij 's avonds een kleine wandeling langs de rivier. Daar zag hij een brok vreemde klei liggen. Omir, die dacht, dat hij alle soorten leem en klei kende, had die soort nog nooit gezien. Hij nam de bonk mee naar huis en bekeek daar zijn vondst nog eens nauwkeuriger. Het was een taaie roodbruine klomp aarde.

„Ik ben benieuwd of daar ook een pot uit te draaien zou zijn," sprak Omir bij zichzelf. Voor hij ging slapen borg hij de klei onder een natte doek. En de volgende morgen ging hij er direct mee aan het werk. Hij kneedde de klei zorgvuldig en draaide er toen een prachtige vaas uit. Daarna zette hij zijn kunststuk in de oven. Ongeduldig wachtte hij tot het tijd was om de vaas er weer uit te halen en vol spanning maakte hij toen de ovendeurtjes open.

„Ooooo," riep hij opgetogen uit, toen hij het resultaat van zijn werk zag. „Ooooo, wat mooi!" Want zolang als hij pottenbakker was, had hij nog nooit zo'n mooie vaas gezien. De kleur, die deed het hem. Prachtig grijs en rood gevlamd.

Liefkozend streek Omir over zijn kunststuk. „Wat een kleur, wat een kleur. Ik zou wel willen, dat al mijn potten en vazen zo'n kleur hadden."

Maar wat was dat? Omir wreef zijn ogen uit. Al het aardewerk, dat in de winkel stond, had nu de kleur van de wonderbare vaas. „Hoe kan dat nu," riep de verbaasde pottenbakker uit. Lieve hemel, ik heb nog nooit zulke mooie potten en pannen gezien. Nou, die zullen de mensen wel graag kopen. Ik wed, dat ik nog te kort kom van dat mooie spul. Had ik er maar drie keer zoveel van."

Nu schrok Omir toch werkelijk heel erg. Want er stond ineens driemaal zoveel aardewerk in de winkel.

Dat was een meevallertje. De klanten lieten dan ook niet lang op zich wachten. Voor het einde van de dag was Omir's winkeltje bijna leeg. En 's avonds kocht Omir een stel nieuwe kleren en de mooie tulband, waar hij al zolang zin in had.

Maar de vaas van vreemde klei had hij in een donker hoekje gezet. Want die wilde hij niet verkopen.

De andere dag opende hij vol goede moed zijn winkeltje.

„Ik zou nu toch wel willen, dat de sultan eens in mijn zaakje kwam kijken," mompelde hij. „Ik wed, dat hij vast iets van mijn aardewerk zou kopen." Nauwelijks had hij dat gezegd, of de deur werd haastig opengegooid. Een dienaar van de sultan

kwam buiten adem binnengelopen.

„Maak hier alles netjes aan kant. Veeg het stof van de grond en poets je vazen op. Mijn meester, onze geëerde sultan, wil dit hok met een bezoek vereren. Wat mijn machtige heer bezielt weet ik niet. Waarschijnlijk weet hij het zelf ook niet. Ineens kreeg hij het in zijn hoofd om hier eens te gaan kijken. Bij Allah! ruim de rommel nu toch op en sta niet zo verdwaasd te kijken. De sultan kan hier elk ogenblik zijn."

En jawel, hoor! Een draagstoel stond stil in het smalle straatje en sultan Hassan stapte uit. Diepgebogen heette de ontstelde Omir hem welkom en leidde hem naar binnen. Vol bewondering nam de heerser de mooigekleurde vazen in zijn hand en draaide ze rond. Hij had er al een paar van gekocht, toen zijn oog plotseling op de vaas van de vreemde klei viel, die in een hoekje stond.

„Die daar wil ik ook hebben, Omir. Zo'n mooigevormde vaas heb ik nog nooit gezien."

„Och, heer," riep Omir verschrikt uit, „die vaas wil ik nu juist niet verkopen. Die heb ik voor mezelf gedraaid."

„Dan maak je voor jezelf maar een andere, mijn beste man," sprak de sultan, die gewoon was om alles te krijgen, wat hij mooi vond. „Maar deze vaas wil ik beslist in mijn paleis hebben."

Omir hield echter voet bij stuk. Hij wilde de vaas niet verkopen. Onder geen voorwaarde. Op 't laatst werd de sultan boos. Hij riep zijn dienaren.

„Neem de vazen, die ik gekocht heb en ook die mooie daar in de hoek. En die pottenbakker gaat mee naar de gevangenis. We zullen hem leren, hoe het hier in het land mensen vergaat, die weigeren om de bevelen van de sultan op te volgen."

Zo werd onze arme Omir meegenomen en in de smerige kelders onder het paleis van de sultan gesmeten. En de vaas kwam op een ereplaats in het paleis te staan, zodat iedereen hem kon bewonderen.

Een paar dagen gingen voorbij. Toen, op een morgen, liep prinses Soeleima, het jongste dochtertje van de sultan, met een bal te spelen. Al ballende sprong ze van de ene zaal van het paleis naar de andere. Ze was zo in haar spel verdiept, dat ze geen erg had in het tafeltje met de mooie vaas er op. Opeens .... rinkeldekinkeldeking. Daar lag het pronkstuk van Omir in scherven op de grond. Soeleima, die wist hoezeer haar vader op die vaas gesteld was, liep bang de tuin in. En zo zag ze niet, hoe uit het hoopje scherven, dat daar op de grond lag, een wondermooie fee omhoogkwam.

Gelukkig lachend ging de fee de zalen van het paleis door en de trappen af, naar de kerker van Omir. Toen haar handen de grendel aanraakten, sprong de deur vanzelf open.

„Mijn beste Omir," zei ze, „ik kom je verlossen. Jarenlang ben ik betoverd geweest. Een boze fee, die jaloers op me was, veranderde me in een bonk klei. Ik hoor nog hoe ze grijnslachend tegen me zei: „Wanneer deze klei aan scherven valt, dan ben je weer vrij." Ze dacht natuurlijk: Dat gebeurt toch nooit. Maar toen jij een vaas van me maakte, kreeg ik weer hoop, dat die eens in stukken zou vallen. En gelukkig, dank zij dat onhandige prinsesje, ben ik weer vrij. Ik was het, die je wensen vervulde. Kom nu gauw met me mee, dan zal ik je ongemerkt het paleis uitbrengen."

Toen ze voor het armoedige huisje van Omir stonden, nam de fee afscheid.

„Om je te belonen voor mijn bevrijding, mag je twee wensen doen. Een nu, en een over een jaar. Denk goed na, voordat je een wens uitspreekt. En nu vaarwel, goede man. En nog wel bedankt."

Meteen was de fee verdwenen. Omir stond een beetje beduusd te kijken. Toen ging hij peinzend naar binnen. Heel de nacht kon hij niet slapen. Maar de volgende morgen wist hij wat hij wensen zou.

„Ik wens een paleis, zo mooi als dat van de sultan. Met net zoveel bedienden en net zoveel geld."

Toen viel hij in een diepe slaap. Bij het ontwaken kon hij zijn ogen bijna niet geloven. Hij lag in een prachtig bed met fluwelen gordijnen en satijnen dekens. Dienaren kwamen naderbij met de kostbaarste gewaden. En op tafel stonden de fijnste spijzen.

Iedere dag was voor Omir een feest. Hij ging rijden op prachtige paarden en hij trok soms wel drie keer per dag andere kleren aan. Maar het fijnste van alles vond hij toch wel het lekkere eten.

Maar na een paar maanden begon de pret er toch een beetje af te gaan. Het gebeurde zelfs wel eens, dat Omir zich verveelde!!! Vroeger, toen

hij nog maar een gewone pottenbakker was, gebeurde dat nooit. Hij kwam toen tijd te kort.

Hij werd lastig voor zijn dienaren. Er deugde niets meer in het paleis. En soms had hij de hele dag kwade zin. Ja, het werd zo erg, dat hij zuchtte: „Ik wou, dat ik toch maar weer pottenbakker was."

Zo ging er een jaar voorbij. En op de morgen van de dag, dat het jaar voorbij was, stond de fee bij zijn bed, toen hij wakker werd.

„En, Omir? Hoe bevalt je het paleisleven?"

„Nou, om het eerlijk te zeggen, bar slecht! Je had me ook wel eens kunnen waarschuwen, voordat ik mijn wens uitsprak. Ik wist ook niet, dat paleizen zulke saaie, vervelende dingen waren."

„Is dat nu de Omir, die ik een jaar geleden zo tevreden in zijn huisje achterliet?" riep de fee verbaasd uit. „Het is maar gelukkig, dat je nog een wens mag doen. Anders zag het er maar treurig voor je uit. Wat wil je? Nog een kasteel er bij? Of wil je met een mooie prinses trouwen? Dat is ook weer eens iets anders. Zeg het maar! Ik zal de wens, die je doet, vervullen, wat je ook mag vragen."

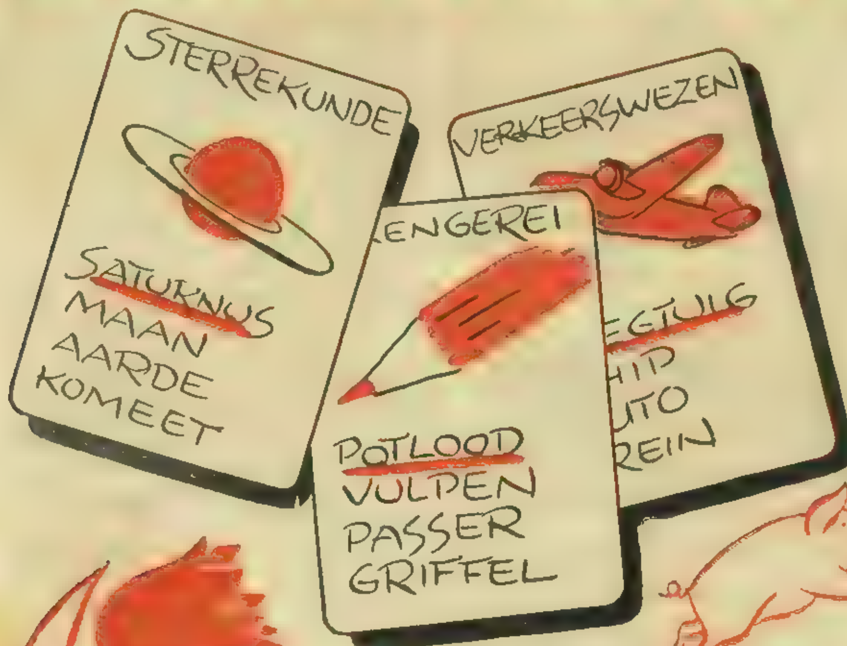
Omir sprong overeind. „Als ik dan toch mag wensen, wat ik wil, beste fee, laat me dan alsjeblieft weer de Omir van vroeger worden. Daar, in dat kleine huisje, was ik het gelukkigst."

En weer viel Omir in slaap. Toen hij wakker werd zat hij in zijn oude pottenbakkerij. Zielsgelukkig ging hij aan het werk. En als hij nog wel eens terugdacht aan de tijd in het paleis, dan was het net of hij zich een boze droom herinnerde. R. v. d. B.

■

 De kleine knutselaar

HOE MAKEN WE ZELF EEN KWARTETSPEL

We beginnen met het aanschaffen van een gaaf stuk wit karton, waarop we net zoveel kaarten uittekenen als we denken nodig te hebben. Grootte van een gewone speelkaart.

Voor een behoorlijk spel hebben we minstens 12 × 4 = 48 kaarten nodig. Willen we een groter spel maken, dan nemen we 20 × 4 = 80 kaarten. Na het knippen delen we die

kaarten in, in groepen van vier stuks, die bij elkaar zullen gaan horen. Elke groep geven we een bepaalde titel of verzamelnaam. Zoals bijvoorbeeld: Verkeerswezen. Voor de kaarten, die deze titel hebben, nemen we natuurlijk afbeeldingen, die betrekking hebben op alles wat het verkeer aangaat. Op de ene kaart een vliegtuig, op de tweede een trein, op de derde

een auto en op de vierde een schip. Natuurlijk mag je ook andere afbeeldingen kiezen, zoals een koets, een fiets enzovoorts.

Dan nemen we 'n volgende groep: Sterrenkunde. Weer vier verschillende afbeeldingen: Saturnus, de planeet met de ring; een komeet, een halve maan en ons aardbolletje.

Als derde groep: Tekengerei met potlood, griffel en lei, vulpen, passer.

Zo gaan jullie maar door, totdat je voldoende groepen hebt. Zoogdieren, vogels, bloemen, vissen, speelgoed, tuin-

gereedschap, muziekinstrumenten, vruchten enzovoort.

Wie niet best kan tekenen, knipt gewoon de gewenste afbeeldingen uit een of ander tijdschrift en plakt ze op de kaarten. Ook in oude kranten vindt je voldoende afbeeldingen die kunnen dienen.

Wil je in plaats van een kwartet (viertal) een quintet (vijftal) maken, dan moet je natuurlijk van iedere groep vijf kaarten hebben. Zo kun je daarmee doorgaan en desgewenst een sextet (zestal) maken.

Het is in elk geval een

aardige bezigheid, waarin jullie fantasie en tekenwoede zich naar hartelust kunnen uitkuren en je krijgt een aardig spelletje voor de naderende winteravonden.

KLEIN DUIMPJE EN DE REUS

Eerst de tekening overtrekken op stevig karton en dan uitknippen.

In het stuk met tafel en stoel snij je met een scherp mesje de gleuf uit onderaan in de rechterstoelpoot.

De lip B links leggen we onder aan het stuk met de reus en steken dan een papierklemmetje door punt B van de lip en door punt B onder aan de reus, om daarna het klemmetje goed vlak te leggen.

Vervolgens steken we de donkere lip van achter naar voren (fig. 1) door de gleuf van de stoelpoot.

Een tweede papierklem wordt nu door punt A rechts in de tafel en vervolgens door punt A van de reus gestoken en van achteren omgelegd.

Het zaakje is daarmee gereed voor de voorstelling en ziet er uit zoals fig. 1 aangeeft.

Trek nu maar eens de donkere lip heen en weer, dan zul je zien hoe Klein Duimpje telkens voor de ogen van de woedende reus te voorschijn komt en snel weer wegduikt, zodra de reus hem wil grijpen.

Een grappig spelletje kiekeboe.

WIE PUZZELT ER MEE?

WIJS KLEINE TJIEP DE WEG

Kleine Tjiep zit midden in een doolhof en wil naar huis, naar moeder kloek, want hij hoort haar roepen.

Zoek voor Tjiep eens gauw de weg door al die kronkelgangen en breng de kleine rakker gauw naar zijn moeder.

HET REGENBOOGSPEL

Ik heb weer eens een leuk spelletje voor jullie. De slimmerds begrijpen natuurlijk al uit de naam van het spel, dat het iets met kleuren te maken heeft. Dat is ook zo, alle kleuren van de regenboog doen mee.

Voor het regenboogspel heb je alleen je gedachte nodig! Dat is dus niet veel en toch een heleboel.

Daar gaan we dan: we kunnen in een kring gaan zitten, maar nodig is dat niet, je kunt evengoed om de tafel gaan zitten. Het kind, dat begint (je kunt daar eerst om loten), wijst een van de medespelenden aan en noemt een kleur, bijvoorbeeld blauw. De aangewezene moet nu onmiddellijk iets noemen, wat ook blauw is. Hij zegt dus: de lucht of de hemel of vergeet-mij-nietjes. Dan wordt een ander kind aangewezen en een andere kleur genoemd. Laten we zeggen: geel. Citroen, zegt dat kind, en zo gaat het spel verder.

Het is dus heel gemakkelijk, maar je moet aan een paar dingen denken. In de eerste plaats moet het antwoord *onmiddellijk* komen; wie niet direct kan antwoorden of helemaal geen antwoord kan geven moet een pand geven en neemt de plaats in van degene, die de kleuren opnoemt.

Niemand mag een woord zeggen, dat een ander al heeft genoemd. Als iemand dus op rood heeft geantwoord: aardbei, dan mag het woord aardbei niet meer worden gebruikt. Dan moet je maar een ander woord bedenken. Wie toch een woord noemt, dat al gebruikt is, geeft ook een pand en gaat dan de kleuren opnoemen.

Als je het met veel deelnemers speelt, kun je ook degenen, die fouten maken, áf laten zijn. Die mogen dus niet meer meedoen. Zo komen er steeds minder deelnemers, tot het tenslotte een duel wordt tussen twee kinderen. Wie overblijft heeft gewonnen. Als je het spel met panden hebt gespeeld, ga je na afloop natuurlijk pandverbeuren.

PAPEGAAIEN-RAADSEL

Van links naar rechts:

1. Winters vervoermiddel.
3. Afkorting van kade.
5. Ieder.
7. Beloning.
9. Een van de maanden van het jaar.

Van boven naar beneden:

2. 'n Bengel van een jongen.
4. Overal.
6. Loopt in de wei en geeft melk.
8. Het tegenovergestelde van wel.

EEN ONDEUGENDE JONGEN

Toontje is erg ondeugend geweest en vader is helemaal niet te spreken over hem. Dus ....

Wanneer je nieuwsgierig bent wat er verder gebeurt, moet je alle vakjes met een punt er in kleuren.

EEN BEETJE HERSEN-GYMNASTIEK

1. Met een Rembrandt bedoelen we een
   a. schrijfmachine;
   b. schilderij;
   c. ouderwets kledingstuk.
2. Een ezelsveulen noemen we iemand, die
   a. hard kan lopen;
   b. mooi kan zingen;
   c. erg dom is.
3. De Kop van Jut is:
   a. een krachtmeter op kermissen;
   b. een drakenkop;
   c. het bovenste deel van 'n huis.

Zoek uit wat bij 1 hoort, a, b of c. Evenzo bij 2 en 3.

A-RAADSEL

```
      A
    . A .
  . . A . .
. . . A . . .
```

In deze wonderlijke driehoek kun je woorden zetten, die allemaal als middelste letter een A hebben. En het is heus niet moeilijk! Probeer het maar eens.

1. A.
2. Ligt tussen twee bergen.
3. Een kruipend dier.
4. Je doet het op een bord met vierenzestig ruiten en er komen koningen en paarden bij te pas.

ONZE SPREEKWOORDENPUZZLE

In elk vakje de juiste letter invullen. Die letters kun je vinden, wanneer je volgende puzzle oplost.

15, 14, 13, 15 is een plaats in het water, die altijd in beroering is.

9, 17, 10 betekent afgunst.

16, 8, 6, 10 is grond, die gemakkelijk verstuift. De duinen zijn er van gemaakt.

12, 1, 3, 3, 2, 9 betekent: weten. Zijn les ......

1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18

7, 8, 10, 11, 4 is een dieptemaat voor water. Zes voet is een .....

Vul de gevonden letters in, in de hokjes.

WIE KAN DAT?

Gevraagd wordt alle punten door een ononderbroken lijn te verbinden en hetzelfde te doen met de sterretjes. Beide lijnen mogen elkaar echter geen enkele keer kruisen.

OPLOSSINGEN van de puzzles uit ons vorig nummer

Spreekwoordenrebus:

DE KAT DE BEL AANBINDEN

Als de kat met de bel om de hals loopt, is er weinig gevaar voor de muizen; die horen dan wel aan de bel, waar poes te vinden is. En ze zouden dan ook maar wát graag zulk een verklikker om poesjes hals hangen. Maar wie van de muizen zal dat karwei volbrengen? Ze loopt groot gevaar met huid en haar verslonden te worden, zodra ze in de nabijheid van de kat verschijnt.

Zo spreekt men ook van de kat de bel aanbinden, als men de eerste stap doet voor een gevaarlijke onderneming, als men voor zichzelf en zijn kameraads, zijn makkers, zijn collega's, iets gaat vragen bij een onderwijzer of bij een chef, die niet van de gemakkelijksten is.

CIJFER-PUZZLE

WAT IS VERKEERD?

De hond heeft twee verschillende oren en maar drie poten.

De slagtanden van de olifant zijn naar beneden gebogen.

De eend heeft een kam op de kop.

De dromedaris heeft drie bulten.

De haan heeft maar aan één poot een spoor en moet aan elke poot vier tenen hebben.

Het varken heeft een pluimstaart.

4 DINGEN EN 4 EIGENAARS

A. Boek; B. Rijwiel; C. Bal; D. Schaatsen.

WELK BEROEP?

KAPPER

DE DROOM VAN DARO, DE DURFAL!

Dikke rookwolken rollen over De rappe Jager. Daro komt zijn vrienden, die vergeefs de boot trachten weg te duwen, te hulp.

Het getij werpt telkens weer de boot tegen het schip. Onvervaard springt Daro in de boot, waar de vuurzee zijn kleren verschroeit.

Hoewel de rook hem bijna verblindt, grijpt hij dapper een riem en peddelt de boot weg. Dan ziet hij, dat een der vaten buskruit bevat.

De jongens juichen hem toe. Maar alleen Daro kent het gevaar, waarin hij verkeert, en als de boot zo ver is, dat het getij ze langs het schip moet voeren, springt hij overboord.

Tegelijk horen de jongens geknetter, dan een oorverdovende knal en het bootje vliegt uit elkaar. Bleek van schrik staren de jongens elkaar aan en Bas en Sjel springen in zee.

Spoedig hebben ze Daro gevonden en met vereende kracht brengen ze hem op De rappe Jager, waar de kapitein ineen zakt.

Gelukkig blijkt hij niet gewond, maar hij wordt in bed gestopt om wat tot zichzelf te komen. Ieder meent, dat hij gauw beter zal zijn.

Sjel en Bas, die nu de zorg voor het schip hebben overgenomen, bestuderen de kaarten, als ze iemand over het dek horen draven.

Plotseling zien ze Daro binnenstormen, bleek, volkomen overstuur. „Alle hens aan dek," schreeuwt hij. „Er zijn honderden zeerovers." Bas en Sjel kunnen het amper geloven, maar Daro is doodernstig.

Bas wekt zijn kameraden en samen met Sjel vliegt hij naar dek. Verbluft kijken ze hier rond, er is niemand; ook Daro is verdwenen. De jongens kunnen er geen touw aan vastknopen.